

Výhledy Naší řeči

Konec roku 2008 přinesl pro časopis Naše řeč několik změn. Z pozice vedoucí redaktorky po letech odešla Ludmila Uhlířová, z pozice výkonné redaktorky po době ještě delší Ivana Svobodová. Za oběma stojí řada sešitů Naší řeči a stovky hodin náročné a často i nevděčné práce: od shánění příspěvků v dobách jejich nedostatku přes zajišťování nezávislých posudků až po nekonečné korektury a roznašení časopisu po knihkupectvích. Za léta oddané a leckdy až vysilující práce jim proto upřímně děkujeme. Obě se významným písmem zapsaly do historie Naší řeči; věříme, že nám jako členky nové odborné (dříve „redakční“) rady pomohou zachovat její renomé.

V souvislosti se změnami v redakci a odborné radě považujeme za potřebné vyjasnit znovu cíle a zaměření Naší řeči.

Naše řeč si od svého založení jako primární cíl kladla „vzdělávání a tříbení jazyka českého“ (byť byl přesný obsah těchto slov chápán v různých obdobích různě) a dlouhou dobu tuto funkci plnila. Za první republiky časopis pravidelně četly tisíce čtenářů, Naše řeč měla vysokou autoritu a skutečně mohla prostřednictvím vzdělávání mluvčích vzdělávat a tříbit češtinu. Je však třeba konstatovat, že dnešní situace je odlišná. Pravidelných čtenářů má Naše řeč pár stovek, většinu z nich navíc tvoří lingvisté. Médium, které dříve zasvěcovalo do tajů jazyka velké množství čtenářů, dnes hovoří k několika zasvěceným. Jinými slovy: Roli vzdělavatele a tříbitele češtiny si dnešní Naše řeč přisvojovat nemůže, nemůže se slepě řídit dřívějšími představami o tom, jak by měla fungovat. Je tomu právě naopak: Musí si ujasnit své místo v podmínkách současné české lingvistické produkce.

Jaké jsou tedy hlavní cíle dnešní Naší řeči?

1. Naše řeč by měla vědecky uchopovat současný stav českého jazyka a jeho vývojové tendence, a to ve všech jeho rovinách (pravopis, fonetika, morfolgie, syntax, slovní zásoba, stylistika atd.). Tento cíl sleduje vedle článků i specifická rubrika Drobnosti, která se už od založení časopisu věnuje zajímavým jednotlivostem českého jazyka, jež by jinak z nejrůznějších důvodů zůstaly buď opomenuty (např. pro svou perifernost), nebo popsány pouze povrchně (např. ve slovníku).

2. Naše řeč by měla soustavně představovat novější lingvistické směry, přístupy a orientace (především ty, které si v české lingvistice dosud nevybudovaly dostatečné zázemí). Již Vilém Mathesius říkal, že jazyk je pevnost, kterou je nutné dobývat z různých stran. Jestliže je Naše řeč časopisem primárně určeným lingvistům, musí se kromě samotného popisování jazyka zabývat rovněž otázkou, z jakých perspektiv lze toto popisování uskutečňovat.

3. Naše řeč by se měla zabývat teoretickými problémy jazykové kultury, socio-lingvistiky, jazykového plánování, kodifikace apod. Doufáme, že se vedle pojednání tradičních v budoucnu objeví více textů, které české uvažování o těchto otázkách postaví do bližších souvislostí s tím, jak jsou pojímány v lingvistice zahraniční. To by mohlo pomoci jak obohacení našeho lingvistického poznání, tak i určitému myšlenkovému obrození diskusí, které se o těchto problémech dlouhodobě vedou.

4. Naše řeč by měla být diskusním prostorem pro obecné otázky českého lingvistického bádání. V tomto směru by nemělo zůstat u pouhých proklamací – naším cílem je věnovat diskusím o různých lingvistických problémech konkrétní prostor, a to především formou občasných monotematických čísel složených z vyžádaných příspěvků od lingvistů, kteří mají k daným tématům co říci.

Vymezení těchto okruhů samozřejmě neznamená, že by Naše řeč přestala přijímat příspěvky, které se do těchto oblastí nevejdou. Naopak, takové příspěvky budou i nadále vítány.

Naše řeč je v tuto chvíli na oficiálním seznamu recenzovaných časopisů. Tento status si bude chtít do budoucna uchovat. Kromě splnění kritérií více či méně formálních bude naším cílem především nadále zajišťovat vysokou myšlenkovou a lingvistickou kvalitu časopisu.

Věříme, že si Naše řeč jedinečné a pevné místo na poli české lingvistické produkce obhájí a že bude i nadále jednou z nejvýznamnějších platform, které ovlivňují vývoj české lingvistiky.

Markéta Pravdová, vedoucí redaktorka
Jan Chromý, zástupce vedoucí redaktorky
Jakub Dřímál, výkonný redaktor